

СТРАЙК НА ЗАЛІЗНИЧНИХ ЛІНІЯХ ЗАБОРОНЕНИЙ НА ВВЕСЬ ЧАС УРЯДОВОЇ КОНТРОЛІ

Вашингтон, 1 липня. — Федеральний суддя Т. Алан Голдборо, видав рішення, що 200,000 юніонних залізничників, тобто машиністів, палачів та зворотників мають остати на своїх постах так довго, доки залізницями управляє військова влада. Нове рішення входить у життя на місце рішення з 10 травня, яким суддя заборонив страйк тимчасово. Провідники залізничних братств, які організують згаданих службовців, заповіли, що вони відклинуть це від того наказу до вищої інстанції, однак на теперішній час повинні бути рішенням суду. Суддя Голдборо, видаючи нове рішення, заявив, що страйк загрожуватиме національному добробуту й безпеці, а в подальшому наслідком причиняться до розкладу самого громадянства. Він порівняв страйк залізничників із страйком вуглекопів і заявив, що залізничний страйк повинен бути заборонений, навіть тоді, коли б залізниця не була опинилася під контролем уряду.

„ТАКТИКА КРЕМЛЯ“ В НЬОЙОРСЬКИХ ЮНІОННИХ ВІДДІЛАХ

Вашингтон. — На далішній переслушанні робітничої підкомісії палати репрезентантів у справі тактики комуністів в робітничих юніонних представників департаментових крамниць Влунінгдейла, Мейсі, Опенгайма-Коллінса і Лозера. Вони документально вказали, що комуністичні агітатори в юніонних відділах уживають тактики Кремля у тероризованих робітників в крамницях. Свідки передали підкомісії лєтучки, в яких називаються противники комуністичного проводу в юніоні „зрадниками робітничої справи“. Свідки теж пригадували, як то відділ юніоні зажадав від управи крамниць Влунінгдейла відправити з роботи робітників за те, що вони протівилися комуністичним затіям. Навіть після того, як головний уряд юніоні наказав відділові закинути таку практику, відділові урядники ще далі переслідують членів, які ставлять опір комунізму. Вислухавши оці зажелання, предсідник робітничої комісії, конгресмен Фред А. Гартлі, заявив: „Ви мусите стати в обороні закону, а коли закон ослаблять, треба його відповідно зміняти“.

ДУХОВНИКИ НЕ МОЖУТЬ БУТИ УЧИТЕЛЯМИ В ПРИ- ЛЮДНИХ ШКОЛАХ

Висмарк, у стейті Норт Дакота. — При голосуванні над предявленням, чи монахи й священники можуть бути учителями в прилюдних школах, більшість голосів поставилася до цієї справи негативно. Голосування ствердило, що одягнені в духовних одягах не можуть займати позицій учителів громадських шкіл.

ВІДКРИЛИ НОВУ ЕЛЕКТРИЧНУ ВЕРСТУ ДОВКРУГІ ЗЕМЛІ

Пасадіна, у стейті Каліфорнія. — Американське Астрономічне Товариство виявило, що найновіші студії потвердили здогад, що доокруги землі знаходяться електрична верства аж у сфері юнів. Ця сфера знаходиться у висоті 70-250 миль від поверхні землі.

ДВА УКРАЇНЦІ ПОСЛАМИ ДО ПРОВІНЦІАЛЬНОГО ПАРЛЯМЕНТУ

Ріджайна, провінція Саскачеван, у Канаді. — Соціалістична організація, як Партія Суспільного Кредиту — ССФ, яка в 1944 р. перемогла при виборах Ліберальний уряд в провінції Саскачеван, досягнула наново перемогу при виборах 24 червня 1948 р.

У 7 виборчих округах кандидували 12 людей українського походження. З них перемогли при виборах: сісіеф А. Г. Кузак з округу Канора і ліберал В. В. Корчинський з округу Редбері. Оба попередні послы сісіефці українського роду, а це Дениелс (Данилишин) і Лазерко, провалились. (Новий Шлях, Вінніпег).

ТРУМАН ГОДИТЬСЯ НА КАНДИДАТУРУ ПАМІ РУЗ- ВЕЛТА НА ПЕРШОМУ ЛІСТІ

Вашингтон. — Підчас пресо-вої конференції заявив президент Труман, що він не відіграв своєї кандидатури на номінацію на Красній Демократичній Конвенції, яка почнеться в понеділок 12 липня у Філадельфії. Коли його запитали, чи він має досить голосів до перемоги при номінації, він заявив, що він певно буде іменованим кандидатом на президента. На запит, чи Труман погодився б, коли б разом з цим кандидував ген. Двайт Айзенгавер, він відповів, що це залежить від генерала. Коли зійшла мова на те, чи Труман прийняв би паню Елінору Рузвельт як кандидату на віцепрезидента, він відповів, що цілком певно її прийме.

3 Гайд Парку, резиденції пані Рузвельт у стейті Нью Йорк, наспіли вісті, що пані Рузвельт у відповідь на заяву президента, сказала, що вона „загалом не має ніколи наміру старатися на якенебудь урядове становище“. Цю заяву пані Рузвельт передала її секретарка, панна Малвіна Тамсон.

На Красну Демократичну Конвенцію запрошено 4 робітничих провідників з промови, а саме: Гріна від Американської Федерації Праці, Товариства від юніоні візників А.Ф.П., Морая від Конгресу Індустриальних Організацій і Витнія від Братства залізничних кондукторів.

КЛЕР БУТ ЛУС ЗАЛИШАЄ ПОЛІТИКУ

Ріджфілд, Конн. — Клер Бут Лус, яка в попередній каденції конгресу була членом палати репрезентантів з Республіканської партії, а потім заявила, що не буде кандидувати вдруге, тепер заявила, що загалом застановить політичну діяльність, а повернеться до своєї письменницької праці. Вона заявила, що поїде ще як кореспондентка на Красну Демократичну Конвенцію у Філадельфії і це буде її останній політичний „джаб“.

Independence Day

Департамент стейту перебирає „Голос Америки“ від 1. жовтня

Нью Йорк, 1 липня. — Колумбія Бродкестинг Систем і Нешенел Бродкестинг Компані оприлюднюють, що вони залишають дальшу передачу програми „Голос Америки“ і її перебирає від 1. жовтня департамент стейту. До того дня оба радіо підприємства викінчать усе потрібне для зцентрування праці під одним проводом. Програми будуть надавані далі до Європи й до Південної Америки. Переміна переводиться після гострої критики програми „Голосу Америки“ у конгресі, де внісено закиди, що з цієї програми розповсюджуються некорисні вісті й замітки про Злучені Держави. Досі оба підприємства надавали програми в 9 мовах, а департамент стейту додавав ще в 12 мовах. Від 1. жовтня програма має бути поширена ще на інші європейські мови.

ВАШИНГТОН ОБЕРЕЖНИЙ В ОЦІНЦІ ПОДІЯ НА БАЛКАНІ

Вашингтон. — Високі урядовці обговорюють кожну подію, злучену з розламом між Югославією й Москвою і запитують себе, що далі можливе в оцій Балканській Містерії? Очевидно, що відповіді на такі питання полягають на здогадах. Багато людей вказують на те, що передбачування департаменту стейту про можливість заломання дисципліни в советській орбіті, тепер здійснюється. Передбачування були висловлені у статті „Mr. X“ (Джорджа Кенана), в якій він заповів, що Кремль мусить злагодити свій режим у Східній Європі під впливом ідей Заходу. Одним з важких результатів розламу між Тітом і Комінформом є те, що заломилася теорія, на чім б ніхто не поважився захитати авторитетом Кремля. Тепер показується, що повага Кремля не є свята і ненарушена, а коли хто це розуміє, той приїде до другого висновку, а саме, що сила Кремля полягає на тайній поліції і Червоній армії. Про таку оцінку довідується вашингтонський кореспондент Нью Йорк Таймс і Гералд Трибюн.

У.П.А. — пострахом для катів і надія для катованих (Повітряною поштою до Свободи).

Братислава, 28. червня. ІК. — Тільки перебуваючи самому в більшовицькій дійсності можна збагнути далекосяльність значення Української Повстанської Армії та українського вільного руху взагалі для поневолених Советами народів. УПА і вже сама згадка про неї стала за залізною заслоною справжнім пострахом для представників більшовицького терору та надією для тероризованих і гноблених широким народним мас. Не диво, що навіть в Чехословаччині, і головню на Словаччині, назву УПА повторюється багато разів кожного дня і повторюють її з острахом більшовики та з найбільшими надіями їх жертви. Орган комуністичної партії Чехословаччини, тижневик „Творба“ вже в трьох числах (22, 23 і 24) друкує обширні „академічні“ статті на тему УПА. В них гірко дорікається спільному советсько-польському чеському військовому командуванню, що воно не вміє застосуватися до нових і змінливих боєвих хитрощів УПА, що виставляє на глум військовою силою цих трьох держав і вже самим сивим існуванням підбавляє реакцію і проти-комуністичні елементи в усіх східно-європейських країнах. Журнал гірко критикує спільний штаб згаданих армій за те, що досі він не потропив видигнути відповідні гасла, які з успіхом могли б протиставитися ідеям УПА та відвернути від них симпатії чехів і словаків. Від себе він відразу і пропонує такі гасла, мовляв, українці хочуть відірватися від Словаччини Присяжичину і взагалі зробити цілу Чехословаччину колонією майбутньої української держави, за яку вони боряться. З другого боку, пише комуністичний журнал, в цій боротьбі проти УПА не

УПА ПРОДОВЖУЄ БОРІТБУ

Братислава, 28. червня. ІК. — В столиці Словаччини багато говориться про затягнені бої, що їх зводять чеські, польські і советські війська на спільному кордоні проти відділів УПА, що як приймають повільно, і зникають не відомо звідки і куди. З цими боями зв'язується теж приїзд польських військових частин до Моравської Острави, Опави та інших міст. Положення загострюється активністю чеських і словацьких проти-комуністичних повстанців. В цій країні ведеться божевільна нагілка на українців. В погрягах та по шляхах переводиться постійні контролі, а одне українське слово на вулиці міста, або тільки український акцент вистачає, щоб почути за собою заклик „руки вгору“. Про активну боротьбу УПА тепер вже менше повідомлень в пресі, натомість їх шораз більше поширюється з уст до уст, одержавши їх від ранених чеських вояків в госпіталах та від населення околиць, в яких бої ведуться.

ВАТИКАН ПОТВЕРДЖУЄ ВІСТКУ ПРО СМЕРТЬ ЄПІСКОПА КОЦИЛОВСЬКОГО

Нью Йорк, 2. липня. — Н. Й. Таймс в сьогоднішньому виданні надрукував власну кореспонденцію з Риму, в якій потверджується повідомлення про смерть єпископа Коциловського. В повідомленні пишеться, що до Ватикану наспіли вістки, що єпископ Коциловський помер в російській тюрмі після тортур. В дальшому вяснюється, що преев. Коциловський мав 72 роки, був консакрований на єпископа в 1917 році та був єпископом Перемишля. В дні 19. вересня 1945 року його заарештувала польська поліція та видала Советам, що держали його в тюрмі в Києві. Від часу його арешту єпископський престіл в Перемишлі у Ватикані офіційно вважалось за необсджений. Таймс помилово називає єп. Коциловського „польським архієпископом“, подаючи тільки в правильній українській транскрипції його прізвище. За смертю єпископа Коциловського українська Церква та український народ зложили ще одну свою велику жертву на вітарі служіння Богові і Україні.

ГЕН. КЛЕЙ ПРО СЕРІОЗНІСТЬ ПОЛОЖЕННЯ В БЕРЛІНІ

Франкфурт над Майном, Німеччина, 2 липня. — Американський головнокомандуючий в Німеччині, ген. Л. Д. Клей, вжив вчора вперше слова „серйозне“ на означення положення в Берліні. На запит кореспондентів, чи він додає загрозу війни в теперішній поведінці Советів в Берліні, ген. Клей заявив: „На це запитання я не хочу відповідати в той спосіб. Проте, я мушу сказати, що теперішнє положення в Берліні є дуже серйозне“. Американський губернатор в дальшому вяснив, що постачання харчів до Берліна повітряними транспортом є запевнене та що в дальшому тою самою дорогою будеться постачати й інші необхідні продукти, з вугіллям включно.

СОВЕТИ ВИСТУПИЛИ З БЕРЛІНСЬКОЇ КО- МАНДАТУРИ

Берлін, 2 липня. — Советські представники вчора остаточно залишили берлінську Командатуру, що останню чотирьох державну інституцію, що управляла Берліном. Спільна Командатура Берліна була створена на підставі кількох договорів між чотирма окупаційними великодержавами і теперішню советську акцію західні союзники проголосили за протизаконну. Проте, з пофророваних американських і британських військових кол заявляють, що цей останній советський акт вважється не так за намагання загострити положення в Берліні, як радше за позначку, що Совети шукають відповідного виходу з теперішньої кризи і бажали б вже злагодити близькоду міста. Докищо, американська й британська авіація безупинно довозить до Берліна найбільш необхідні харчі. Советська більшокада Берліна тепер відбивається гостро теж на советському секторі, головню як іде про медикаменти, що їх вже бракує навіть в советських військових лікарнях.

ЗАХІДНІ СОЮЗНИКИ УПО- ВАЖИЛИ НІМЦІВ СТВОРИТИ УРЯД

Франкфурт, 2 липня. — Американський, британський та французький військові губернатори західної Німеччини уповноважили вчора на окрему засіданні прем'єрів 11 західно-німецьких країн скласти Конституційну Асамблею та створити німецький уряд. Німецькі представники просили відчорнення їхньої конкретної відповіді до 7-го липня, бажалоючи порозумітися зі своїми місцевими урядами. Це не означає, що німці не поджуються на рішення Лондонської конференції. Ген. Клей заявив, що провінція Сарцини не належатиме до юрисдикції західно-німецького уряду, бо що справу вирішить аж мiрова конференція.

ОРГАН КОМІНФОРМУ ПЕРЕ- НЕСЕНО ДО РУМУНІЙ

Букарешт, Румунія, 2 липня. — Столиця Югославії, Београд, був, сказати б, колискою Комінформу, що тепер вивів боротьбу Тітові. Там була теж столиця Комінформу і там поьявлявся комінформський бюлетень. Після виступу проти Тіта, нове число бюлетеню цього Комінформу вже поьявилось вчора в столиці Румунії, Букарешті.

ТІТО ОСТЕРІГАЄ БОЛГАРІЮ ТА ОБВИНУВАЧУЄ АЛЬБАНО

Београд, Югославія, 2 липня. — Тільки один день після того, як в новій програмі югославської комуністичної партії поьявились підкреслення окремої приязні до комуністами Волгарії і Альбанії та пропозиції створення окремої балканської федерації з цих трьох країн, югославська преса вчора виступила з цілим рядом закидів власне проти болгарських та альбанських комуністів. Волгарський комуніст Тіто закидує злу волю та остерігає їх, щоб вони краще не встрявали у внутрішні справи Югославії, бо може їх зустріти прикра несподіванка, а альбанський комуніст закидує, що вони тенденційно промовчували саму назву Тіта ще перед проголошенням декларації Комінформу.

НАВІТЬ МАРКОС ПРОТИ ТІТА

Рим, 2 липня. — Комуністичні партії поодиноких країн продовжують заявляти свою лояльність до Москви і Комінформу, піддержуючи їх обвизачення проти еретика Тіта. Навіть „вождь“ грецьких більшовицьких партизанів, Маркос, що мав в Югославії Тіта свою головну базу в боротьбі проти Греції, заявив свою солідарність з обвинуваченнями Комінформу проти Тіта.

ВОЛПОТЬ ТІТА, АНІ НЕ СТАЛІН

Београд, 2 липня. — Ніхто не може твердити, що серби, хорвати й словінці люблять Тіта, що запровадив їх країну над пропастю болшвизму, вирізуючи поступово найкращих югославських патріотів. Проте, як тільки Сталін виступив проти Тіта, в цій Югославії нагло почали відбуватися маїніфестації лояльності до Тіта.

В БРИТАНІ ЗАПОВІДАЮТЬ ПОРАЗКУ ТІТА

Лондон, 2 липня. — 3 урядових кол тут заявляють, що Британія та інші демократичні країни воліють не забирати жодного становища і не встрявати до конфлікту між Сталіном і Тітом, вважаючи це більшовицькою сімейною справою. Проте, в Британії не багать для Тіта багато шансів в цьому спорі на довгу мету, вже з тої простої причини, що відношення сил не є корисне для Тіта.

В ІТАЛІ ТЕЖ ЛІВІ СОЦІАЛІ- СТИ ЗАДУМУЮТЬ ЗІРВАТИ З КОМУНІСТАМИ

Рим, 2 липня. — Не мають комуністи щастя в Італії. Насамперед відірвалось від них праве крило соціалістів, опісля вони програли у виборах, а тепер теж ліве крило соціалістів задумує відірватися від них. Це вноситься з факту, що в екекутиві лівих соціалістів втратили свої місця ті керівники, що проповідували акнайтіснішу співпрацю з комуністами.

СВОВОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

PEREPLATA: SUBSCRIPTION RATES:

One year \$7.00
Six months \$3.75
Three months \$2.00
Foreign and Jersey City Rates:
One year \$10.00
Six months \$5.25
Three months \$2.75
Monday's issue (the Ukrainian Weekly, English language supplement):
One year \$2.50
Six months \$1.50

Classified Advertising Department, 567-7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582.

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "СВОВОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

INDEPENDENCE DAY

Найбільшим національним святом є для американців безсумнівно „Форт оф Джулай“, себто цей день, який ім нагадує проголошення державної незалежності в 1776 році. Як завжди, так і цього року святкуватимуть його радісно, впрочно.

Багато води попило Потомаком, над якого берегами жив Юрій Вашингтон, від цього часу, коли він обняв провід у боротьбі проти „рідного краю“, себто проти Англії, з якої виплила його предки та якої мовою він говорив і якої культурою жив. Та таке саме було тоді з більшістю тих, що разом з ним „підняли бунт“.

Тепер час уже зробив своє і загав давні рани до такого ступня, що в Англії в шкільних підручниках згадується про війну з американськими колоніями тільки як про „інцидент“ та прикрі „непорозуміння“ в „родині“. Теж і в Америці кладеться тепер більше натиск на нездрайованість англійського короля та уряду, яким приписується головну вину за війну, а виправдується англійський нарід, якому ця війна не була до вподоби.

Однак цей процес „вирівнювання“ тривав довго. Ще нині маємо в Америці „англофобів“, які мають під своєю контролею навіть сильну пресу, яка раз-у-раз дошкулують Англії, як тільки трапляється будьяка нагода до цього. Та назагал справи мають таку, що незалежні Злучені Держави є нині чи не тісніше зв'язані з Великою Британією, як це було тоді, коли по американських колоніях правили британські губернатори. Можна сказати, що Злучені Держави і Британія є тепер приятелями на життя і смерть. Доброго приятеля пізнати в біді, а Злучені Держави дали вже багато доказів братньої, безкорисної любові алядам Великої Британії, коли треба було її рятувати від певної загибелі. Те саме знов повториться, коли б повторилась така сама небезпека.

Американський нарід виправдав свою незалежність. Щобільше, він своїми величезними осягами, які почав скоро здобувати як незалежний нарід, дав наглядний доказ, що державна незалежність пособляє розвою духовних і фізичних сил народу та підіймає його культурно та матеріально до таких висот, про які підбитий чи залежний нарід навіть мріяти не може. Американська залежність від Англії не була на ділі така велика, а сам спір повстав внаслідок через податки. Найважливіше було це, що в Англії не хотіли тоді делькі кола розуміти, що американські колоністи це вже не діти та бідні та залікані переселенці чи вигнанці, а зрілі громадяни, які відділялися від них своєю культурою та матеріальною незалежністю, а американським повітрям та переїмалися революційними та свободобольними кличами цієї літератури, яка надходила до них тоді з Європи, головню з Франції.

Ідеали свободи і незалежності, до яких змагав американський нарід, коли проголошував 4 липня 1776 року свою державну самостійність, є і нині найбільшою цінністю американського народу. Теж і нині американський нарід чутилий, коли їде про таку акцію на міжнародній арені, яку він вважає обмеженням своєї незалежності і свободи, хоч добре знає, що в модерному світі не може бути мови про якусь абсолютну самостійність. Тому теж американці симпатизують назагал з кожним народом, який змагає до свободи і державної незалежності, бо знають цінну незалежності, бо знають її велику вартість.

Українська Національна Рада

Вже від довшого часу серед української політичної еміграції в Європі та взагалі між українцями в світі ведеться для створення одного центрального українського представництва поза залізною заслоною, що мало б не тільки моральне, але в обставинах і можливо найбільш легальне право говорити в імені України та українського народу. Рівночасно йшло про те, щоб упорядкувати внутрішню політичні відносини серед самих українців та відповідно вирівняти партійно-програмові розбіжності і не витрачати енергії на внутрішню партійну боротьбу, яка приносила тільки шкоду українцям та користь їх ворогам.

Справа внутрішньо-політичної української консолідації та створення центрального представництва України на вигнанні, стала центральною проблемою українців в світі й їй віддавалося головну увагу. Не без живого зацікавлення до цієї справи ставились теж американські українці, про що виразно свідчить ціла акція їх центральних комітетів взагалі, а створеної минулого року Пан-Американської Української Конференції зокрема. Цю справу видвинено як першу передумову успішної допомоги визвольним змаганням України та й самих цих змагань.

Після широких дебат на цю тему в пресі та на зібраннях, згідно рівночасно з ними, майже всі політичні групи української еміграції в Європі робили рівночасно зусилля для практичного здійснення цієї ідеї. Конкретні переговори на цю тему, що на ширшу міру були закінчені з кінцем минулого року, і почалися з початком біжучого, попереджено цілим рядом фактів об'єднання в поодинокі інші діячки українського громадського життя, як, для прикладу, серед студентів, опісля в Центральному Представництві Української Еміграції в Німеччині і т. п. Розмови на цю тему основною об'єднання продовжувалися, хоча й натрапляли на всілякі труднощі, що їх ставили поодинокі партії та які стояли головню під знаком ворожнечі і антагонізмів між двома групами націоналістів. При цьому фактом є, що найбільш труднощі були з боку групи націоналістів під проводом Степана Бандери.

З часом та в процесі публічних дискусій і конференцій розбіжності відповідно згладнилися, сама ідея створення центрального українського представництва закордоном відповідно оформилася

і в дні 10. червня українські політичні партії й організації підписали статут Української Національної Ради, до якої належатимуть всі державно-правні прерогативи верховного органу українського народу, як єдиному державному центрові Української Народної Республіки. Статут підписали представники 8 українських партій, іменю: 1. Українське Національно-Демократичне Об'єднання; 2. Українська Соціалістично-Радикальна Партія; 3. Українська соціал-демократична Робітнича Партія; 4. Українська Партія Соціалістів-Революціонерів; 5. Українська Революційно-Демократична Партія; 6. Український Національно-Державний Союз; 7. Організація Українських Націоналістів (під проводом полк. А. Мельника); 8. Організація Українських Націоналістів - Революціонерів (під проводом Степана Бандери). Таким чином справа створення об'єднаного українського фронту стала доконаним фактом, а проблема вибору Української Національної Ради, отже екзильного уряду України залишилась ще тільки справою часу.

Проте, в тому самому часі, як Підготівча Комісія для організації Національної Ради проголосила комунікат про підписання її статуту, газета „Українська Трибуна“ в Мюнхені у виданні з 30-го травня оприлюднила декларацію Закордонного Представництва Української Головної Визвольної Ради (У. Г. В. Р.), забираючи становище до творення Національної Ради. В декларації, зверненій до українців, що перебувають поза межами Батьківщини, м. і. проголошено, що „за сучасної ситуації існування екзильного уряду УНР було б доцільне та що УГВР „готова обмежити свої державно-правні прерогативи поза межами Батьківщини в зазначеному характері дій та визнати їх за екзильним урядом УНР“. Але при цьому УГВР поробила цілий ряд застережень, зберігаючи за собою „прерогативи верховного центру української визвольної боротьби, центру цілком незалежного у своїй революційній дії, в тому числі і в своїй закордонних виступах“, та заявляючи, що „єдина цілеспрямованість дії обох осередків (УГВР і екзильного уряду) повинна вилити з єдиної для обох ідейно-політичної та соціально-програмової концепції, якою є диктатура УГВР“.

Проти цієї декларації УГВР виступили — як виходить з пресових голосів і коментарів — солідарно всі інші партії, розцінюючи її як „нову дивер-

Микола Чубатий.

Кремль та інтереси народів, опанованих комуністами

Конфлікт поміж югославським маршалом Тітом та Комінформом, а на ділі поміж Тітом та Кремлем, це найбільше знаменна подія від часу, коли московські комуністи стали підбивати неросійські народи. Відомо, що першою країною, яку Москва підпорядкувала своїй всевладній волі, була Україна, тому нинішній конфлікт поміж Білгородом та Москвою це справа того самого покрою, що конфлікт поміж Москвою та Києвом.

Можна сміло сказати, що ніяка подія від часу, жодні залізі палки Гітлера наблизилася до Москви не принесла їй так багато клопоту та стресових накреслів, як саме ця остання. Це напевно подія далекосяглих історичних наслідків: вона може бути початком кінця переможного маршу московського комунізму через східню та середню Європу. Ця подія напевно теж сильно вплине на ослаблення позиції Москви в Німеччині та комунізму в західній Європі.

Що сталося в Білгороді, діялося 30 літ тому в Україні.

В Білгороді сталося це саме, що діялося в Україні саме щороку впродовж перших 15 літ панування московського комунізму над Україною, аж доки Москва не опанувала терором України з повним легковаженням волі українського народу. Смерть комісара Скрипника в червні 1933 року, себто рівно 15 літ тому, була кінцевим фіналом того періоду у відносинах поміж Україною та Москвою, коли Москва пробувала панувати над Україною при допомозі комуністичного українського роду. Після того вона перемінила Україну в звичайну колонію Москви, адміністровану вже таки московськими людьми, та звичайною „гразю Мо-

сію проти української політичної консолідації.

Так виглядає ця справа на підставі надісланих нам вже інформацій та матеріалів. У зв'язку з декларацією УГВР дождається це становища до неї ОУН під проводом Степана Бандери, бо ця група досі була одинокою, що офіційно утотожнювалася з УГВР. Проте, в дальших повідомленнях запевняється, що Українська Національна Рада вже буде створена, без огляду на декларацію УГВР та на незайняте місце за надісланими інформаціями становище до неї групи ОУН під проводом С. Бандери.

скви“ і українського походження.

Немає сумніву, що серед буринів російської революції вилетіла також сильна струя серед українського народу, яка, сприяючи комуністичній міжнародній доктрині та новому соціально-економічному порядку на світі, бажала в згоді з Кремлем та московським Політбюром завести комунізм в Україні. Нині з історичної ретроспективи можна сказати, що були в Україні провідники, в своїм розумінні української патріотики, як Гринько, Шумський, Чубар, Любченко, Скрипник та інші великий письменник Микола Хвильовий, що вірили в комуністичну Україну поруч комуністичної Москви. Що мали вони за собою тисячі прихильників, це цілком певне; без них не була б могла всадитися в Україну радянська влада.

Якраз тепер на сторінках української еміграційної преси переводиться переоцінка патріотизму тих українських комуністів, оскільки їх публічна праця була патріотизмом, а наскільки сприянням ворогові українського народу, Москві. Фактом є, що були українські комуністи, що вірили в „комуністичний рай“ та в добрий вірі завели Україну під панування Москви з усіми додатками аж до фізичного винищення українського народу.

Та скоро показалося, що московський комунізм крім комунізму має ще на одні другі справи, а саме завоювання інтереси Москви, зовсім того самого покрою, що їх мали великі князі та царі московські, починаючи від великого московського князя Івана Калити, першого „сборителя земель“ київської Русі-України, аж до останнього царя Миколи II.

Доволі скоро з-поза фразеології Москви про інтереси міжнародного комунізму та світового пролетаріату стали виразити інтереси Москви — „всему свету таємні“. Доволі скоро виринули теж розбіжності поміж інтересами московської імперії та інтересом народів, над якими московський комунізм став розтягати владу при допомозі комуністів.

Розбіжності тих інтересів були багатогранні. Поміж комуністичною Москвою та комуністичною Україною, Білорусію, Грузією та іншими опанованими комуністами народами виринули різниці на тлі окремих інтересів економічних, на підложі різних відчуженостей поодиноких народів, на основі

теж національно територіальних та культурних амбіцій поодиноких народів.

Хоча влада на території неросійських народів була в руках переконаних комуністів, поміж Москвою та Україною й іншими радянськими республіками стали вибухати раз-у-раз конфлікти. Москва полагоджувала їх на московський лад, себто ліквідацією тих всіх „неблагонадійних“ опозиціонерів. Ясне, що місцеві комуністи, маючи за собою симпатію мас, які хоч не комуністичні, однак попирали як менше зло своїх комуністичних ворогів Москви, стали опиратися централістичному мовчовому владству Москви; звичайно без успіхів.

Москва стала на поодинокі союветські республіки накладати шораз більше свою важку руку, всяку опозицію винищувати терором аж до виголодження мільйонів українців штучним голодом, себто до фізичного винищення підпорядкованих собі народів. Ці самі заходи, що їх нині Москва кермує Комінформом підносить проти югославського маршала Тіта, що він відступив, від доктрини Маркса-Леніна, що він попирає кулак в Югославії, що недоцільно значіння міського пролетаріату, що не веде класової боротьби, що він дає змогу розростатися націоналістичній в Югославії, ворожого союветській владі в Кремлі — це все фрази московського видання, які вже тисячі разів підносила Москва під адресою українських комуністів, коли вони вилетувалися з під сліпої карності Москви.

Що буде далі з ухильником Тітом?

Нормально Москва все ліквідувала всяку опозицію в Україні радикально, бо мала на це змогу. Україна була все під військовою та поліційною окупацією Москви. Та ситуація дещо змінилася, коли Москва стала розтягати владу комунізму на сусідні народи — Болгарію, Югославію, Румунію, Польщу та Угорщину, себто на народи, які з огляду на міжнародне становище повоєнного світу зберегли ще свою державну самостійність, хоч стали сателітами Москви. Політична перевага Москви у всіх тих країнах була величезна. Москва мала переможний вплив на їх закордонну політику. Однак все таки виповняючи зобов'язання міжнародних трактатів Москва мусіла вицогати з тих країн своєї окупаційної армії та передати владу в руки місцевих комуністів.

Кремль робив це дуже обережно, бо добирав на провідні позиції людей московської комуністичної едукції та адавався б Москві зовсім відданих. Однак коли такі як Тіто

(Докінчення на стор. 3-тій).

Олексій Андрієнко.

ПРОВОКАЦІЯ КРЕМЛЯ В УКРАЇНІ

(Авторські права застережені).

13)

І, отак тероризована, народна уява, як захоплене пасткою, полохливе звірятко, безпорадно металася на всі боки, шукаючи якоїсь щілини, якоїсь віддушини, звідки їй можна було в перспективі чекати коли не порятунку, то якогось проблеску надії на порятунок.

Такий проблеск народна уява вбачила і в постаті Івана Калашника, залюбки оточуючи його авреолою героїзму, авреолою слави борця за них, покритих. Але — ні в якому разі — не борця за союветський лад, за колгоспне ярмо, за енкаведистські підвали, Соловки та інші, добре

всі на Україні відомі, закутки руйни й смерті.

Третя „партизанська“ акція Калашника знов була спрямована проти того самого крайсландвірта. А сталося це так:

У селі Сорони місцевий учитель Калікан справляв весілля. Одружував дочку й весілля влаштував досить таки бучне. На це родинне свято був запрошений і німецький офіцер — саме крайсландвірт. Був запрошений і давній знайомий цього вчителя — Калашник. Розуміється, що німецьві ані на думку не спало, що він на весіллі розважається з самим Калашником — убивцем його попередника.

По закінченні гулянки, коли

вже всі присутні добре підпили, Калашник і Рибаченко, так само надіпнувши, тихцем умовились ліквідувати необачного німця. І коли той повертався з гостинного весілля, біля великого Соронського млина з засідки височили Калашник і Рибаченко, і крайсландвірт вбили.

І тут, як за всякої попередньої й дальшої акції, німці кинулись по заложників, сто п'ятьдесят чоловік яких було призначено і з села Сорони. Зрозуміло, що не люда вдалося, бо станція не мала ані одного вояка з німецької охорони. Був тільки один цивільний службовець — наш чоловік, черговий станції, який тут таки й мешкав із родиною в станційному будинку.

Від Криштопівки до районного міста Гайсина — тридцять п'ять кілометрів, у другий бік — до Ситківців — десять кілометрів. В той час із Гайсина вирушив у напрямку на Ситківці один паротяг, а

з Ситківців на Гайсин — паротяг, що складався з вагонів — паротяжок. На звичайній записці звітній і звітній, чи вільна колія, черговий станції, під примусом Рибаченки, мусів відповісти, що вільна. Паротяг і паротяг вирушили на зустріч один одному, і десь у полі, між станціями сталася катастрофа. Людських жертв, на щастя, не було.

Вся операція захоплення станції тривала всього кілька годин. Залишаючи це місце, Рибаченко, як звичайно, покинув записку:

— „Станцію Криштопівку тримаю в своїх руках отряд Калашникова стільки то годин“.

І за кілька днів до тих безперервних вібрацій чуток, що творили Калашникові славу, додалися нові поголоски: Калашник, мовляв, позаклопотав усі залізничні вузли на Поділлі; німці самі звертались до Калашника, привозили йому транспорт само, аби тільки

прислав до них у спілку. і т. д., і т. д. Учасники Калашникового партизанського загону самі щиро сміялися з тих поголосок, але ніколи їх не заперечували, а навпаки: була така неписана воля проводу загону, щоб усяко допомагати тій славі ширитися.

І справді. З наказу Калашника й Рибаченки — хоч би що зробили партизани: чи обібрали підводу з двадцятьма каністрами сметани, везеної німцями із якогось совхозу; чи забрали силоміць учнів у якогось селянина, або й у кількох селян, їхні останні корівки; чи обібрали в хаті якийсь улов скрини з кожухами, святками — аж до полотноних сорочок включно; чи, нарешті, підірвавши плазом до перемученого на варті німецького вояка в неграбовому кожусі й важких, неповоротких солом'яних валіках, і загнали йому ножа в спину, — скрізь і всюди залишався

трафаретну записку: „Командир партизанського отряда Іван Калашников“.

Крім того, з загону було виділено багато пропагандистів, які певний час перебували на селах і всяко допомагали зростати авторитету ватажка загону Калашника.

І досить було якомусь загоні справжніх німецьких воєнів проїхати через якусь село, а якомусь самоволоженому, товстонискому німецькому офіцеру-вершніку, що десь із словника застав кілька українських слів, браво гукнути:

— Здорові, Дівчата! — як по селу ту-ж-м-ж котилося від двору до двору, від хати до хати, а далі й до інших сіл поголоска:

— Калашник проїхав! І сам, і всі партизани з ним — у німецькому абрані!

(Кінець буде).

ВСТУПАЄ В ЧЛЕНУ. Н. С.

Під знаком об'єднання

(Надіслане з Бельгії).

З нетерпеливістю чекає українська скитальська громада на 3-ті Загальні Загальні Збори Українського Допомогового Комітету, що відбулися в дні 20, червня ц. р. в Брюсселі. Громада ця велика, бо числить 10 тисяч членів. Більшість з них, це скитальці, що змушені невідомими обставинами покинути рідні сторони. Вони працюють вуглекопами, частинна найшла працю в бельгійському промислі, а деякі навіть по своїй спеціальності. Крім цієї нової скитальської сім'ї є ще емігранти з першої світової війни.

В 1945 році повстає перше українське товариство в Бельгії, це є Український Допомоговий Комітет. Саме тут треба відмітити, що до заснування своєї ініціативою причинилася одна бельгійка, велика приятелька українців, п. Ван Діст. Її знайомство з українцями та їхніми змаганнями сягає ще 1925 років, коли то в тому часі прибув до Бельгії б. п. Кир Андрій, львівський мітрополит та вмів зацікавувати українською справою впливові бельгійські кола. Ось друга світова війна добігала кінця, а Бельгію звільняли спільні альянські збройні сили. Тоді на терені звільненої країни починають появлятися перші українські скитальці. Якраз ними займається пані Ван Діст та тим в великій мірі допомогла в праці лідером українського життя того часу, о. д-рові Германюкович ЧНІ, п. М. Демчуков та другим.

Український Допомоговий Комітет почав свою діяльність. Потреби його росли. Матеріальні засоби старої української колонії були невеликі, а ті, що прибували не були в спроможності викладати та пожиттєво задовольнити потреби нової української колонії. Врешті вони самі потребували допомоги. Хто ж подає свою братню руку та фінансово підсилює активність УДК? Це ніхто інший, а тільки ЗУАДК. З цих грошей, також користали наші студенти лювенського університету, які почали продовжувати світлу традицію українського студента на лювенській Альма Матер.

Між давньо українською еміграцією та новими, що прибували, це завжди був пригожий ґрунт для спільної мови. Були розбіжності в думках, суперництво набрало гостроти. Це рік зрозуміла, бо ті, що прибули з краю, жили іншими ідеалами та інше сприймали життя від тих, які відбиті від материка, самі пробули довгі літа на скитальщині. В обидвох сторін була одна думка, одна підхід до справ не завжди відповідав вимогам хвилі.

І коли тепер українці на скитальщині шукають виходу зі замороженого кола різних політичних концепцій, все є підготовлене до створення Української Національної Ради, якраз українська еміграція в Бельгії виказала велике зрозуміння та політичну виробленість в обличчі грядучих подій. Якраз останні Загальні Загальні Збори УДК були тим показником здорової думки, яка панує серед української скитальської громади в Бельгії. Її організованість та жителюваність є загальною рисою серед своїх і чужих. І це без сумніву виказали останні Загальні Збори, про які заговорили на своїх сторінках бельгійська столична преса, небувало до тепер явище на бельгійському терені.

Після вислухання Сл. Божої учасниками Зборів, яку відправив в нашому обряді Впр. о. Купе ЧНІ всі зібралися в великій залі Інституту Св. Марії. Зорганізовано прибуло 350 українських делегатів, були та кож присутні гості-чужинці. Між ними ми бачили о. Дюжарден-а, генерального духовника християнського робітничого руху, Дуран-а, ген. секретаря християнського синдикату, п. Дюк-а, представника ІРО в Бельгії, даліше представники ІМКА, п. Александров делегат від донських козаків, сотник Байда, представник рейдувочої УПА та багато інших. Ті, які не могли прибути, прислали побажання, а між ними вирізнялося привітання Апостольського Нунція в Бельгії, відомого приятеля українців, Екс. Монас. Ф. Ченто.

Присутні заслухали звіт уступаючої Управи. Говорив голова п. Мулькевич, звітував також інші члени. Хоч до часу виглядало, що дискусія може прирвати гостріших форм, то всесила завдяки вмілому провадженню Зборами м-ром Дзюбою цілий час вони приходили в ділову атмосферу.

Найбільш очікуваною хвилюючою була сама вибори нової Управи, головою УДК. Це далеко до цих Зборів українська громадська думка в Бельгії шукала гідного представника, що вміє би надати нових, ще даліше йдучих рушійних сил і нових ліній праці українському представництву в Бельгії. Говорилися про різних людей, однак на перше місце вивислася особа інж. А. Кішкі. Всі бажали віддати в його руки провід українського організованого життя з вірою, що він зуміє належно поводити працю УДК та усунути противоріччя між старою та новою еміграцією. Його особа дає безастережну певність і довіра в його діловість, організаційну здібність та всебічну відданість служінню загально-українським інтересам. Він не є заангажований в ніякій партії. Свої і чужі мають довіра до нього й всі знають, що він з кожного завдання, до якого би тільки не повзявся, належно виважається. Його знають свої та чужі не лише в Бельгії, але також поза її границями, так само добре в Європі, як в Америці чи Канаді.

І якраз волею останніх Загальних Зборів УДК в Брюсселі віддано в його руки керму українського організованого життя в Бельгії, обираючи одноголосно головою УДК. Також його співробітників, що ввійшли в Управу, як пп. Мавка, Пришляк, інж. Андрієвський, п-ні Витязь, д-р Зелений та другі є тою запорукою, що довіра української спільноти в Бельгії не заведеться, а ті, жертвенні люди доложать усіх зусиль, щоб його ще даліше різноманітно розвинути та гідно репрезентувати українське ім'я перед чужинцями. «Бо не в програмі — говорив нововибраний голова до зібраних — суть нашої праці... Програма для всіх є одна, це Україна... Нам слід збирати всі сили, бо наша війна ще не закінчена. В Краю керується героїською Україною, змагаючи-ся з ворогом... Вона глядить на нас емігрантів та очікує нашого повороту... Однак перед краєм треба буде здавати рахунок... Нас закликають, що ми зробили, щоб йому допомогти. Нам слід об'єднатися...».

Новий голова та управа У. Д. К. дають повну гарантію, що вони виправдають свою працю повністю ім ведення справ, а останні Загальні Збори УДК в Бельгії є дорогоцінним даром для нашої еміграції на скитальщині. Бо тільки консолідація наших сил під кермою вмілих рук є тепер головним завданням і запорукою нашої перемоги.

ДЕНЬ НЕЗАЛЕЖНОСТІ

Відомин филаделфійського дзвону, який року 1776 скликав громаду вислухати Деклярацію Незалежності, все ще лунає з року в рік. В кождо річницю цієї великої події американці спляють свою працю, прислухаються до того відгону, тішаться. А скільки з них знає, що ще пополуни 2. липня американська незалежність була дуже сумнівною справою?

Ще до публічного читання великого історичного документу — що голосив «владу, яка джерелом своєї сили має згоду підвладних» — відбувалися боротьба в Контиентальнім Конгресі, що склався з представників 13 британських колоній в Північній Америці. Змагалися між собою ті, що стояли за негайну незалежність і ті, які вважали, що час для такого рішучого кроку ще не настав.

Хто ознайомлений з подіями того часу, той знає, що війна, яку тоді вели колонії проти Британії, розпочалася «за права англіїців», а не за незалежність. Зі зміною обставин змінилася і відношення. Як колоністи зійшлися в завзятій боротьбі з британцями спочатку в Новій Англії, а потім на півдні, революційний дух зростає в тих місцях і населення, усвідомлюючи своє призначення як американців, домагалося цілковитого відокремлення від материнської країни. Але війна не зачепила середніх колоній до проголошення незалежності і в тих колоніях переважав настрій обережності. Коли 7. червня внесено в Конгресі резолюцію за незалежність, представники тих колоній виявили свій дух обережності.

Резолюція за незалежність голосила, що «Об'єднані Колонії є, і поправді повинні бути, окремими, незалежними державами».

Пачалися дебати. 10. червня призначено комітет з п'яти осіб, що мав приготувати де-

клярацію на основі тої резолюції, декларацию, знану як Деклярація Незалежності. Нарис її, який написав Тома Джеферсон, проголошено Конгресом 28. червня, а 1-го липня знову розпочалися дебати про резолюцію за незалежність.

Голосування того дня виявилось, що дев'ять стейтів голосувало за резолюцією. Пенсильванія та Савт Каролайна голосували проти; Нью Йорк не голосував, а Мериленд не був однієї думки. Один делегат з Мериленда не був присутнім, вийшов по справах до свого стейту. За ним послано гонця. Він негайно сів на коня і поїхав назад до Філадельфії — 80 миль. Сірий від пороку, змучений до краю, він прибув на час 2. липня аби подати свій голос за резолюцією. Таким способом стейт Мериленд приєднався до більшості. Тоді Пенсильванія і Савт Каролайна голосують за. Резолюція мала вже 12 голосів за і ні одного проти. Тижень пізніше — як британці захопили стейтс Айленд, в ньюйоркській пристані, ньюйорська стейтова конвенція дала свою згоду. Одноголосне рішення здобуто!

Не чекаючи на рішення Нью Йорку, Конгрес формально прийняв 4. липня Деклярацію Незалежності, офіційно знану як «Одноголосна Деклярація Тринадцяти Злучених Держав Америки». 5. липня, «Пенсильванішер Штатс Боте» — німецька газета у Філадельфії — перша подала цю новинку. 6. липня повний текст Деклярації було подано в «Сатурдей Івнинг Пост». Повний текст німецькою мовою з'явився 7-го липня в «Штатс Боте». 8-го липня дзвін на стейтовій дорозі — знаний від тоді як Дзвін Свободи — скликав филаделфійську громаду на перше публічне читання Деклярації. Гонці розвозили копії Деклярації по інших містах і містечках.

Від 1776 року думки амери-

Виступ хорів з 10 місцевостей

В неділю, 27. червня 1948, відбувся в Нью Йорку в Стай-везент Гайтсській заході Клобу св. Володимира великий концерт, на якому виступили злучені хори 10 місцевостей: Бостон, Вунсакет, Провіденс, Клівленд, Йонг-стаун, Пітсбург, Арнолд, Ем-брідж, Філадельфія, Нью Йорк.

Цікавий цей концерт і різноманітністю концертного матеріалу, і підходом — інтерпретацією різних диригентів і різними ступнями музичного виконання хорового матеріалу. Великий цей концерт належить до вдатних, а якщо взяти його як конкурс хорів, чи радше диригентів, — до дуже корисних. Різні хори мають нагоду оглядати себе в чужих більш об'єктивних дзеркалах, мають нагоду порівнювати, а це без сумніву виховує музично.

До найкращих виступів треба зачислити хор з Нью Йорку під батуту проф. Завітне-вича. Сильний хор, з домінуючими сопранами, відспівав ефектні пісні «Ой наїхали вози з України» (Котка), «Живарська» (теж відомо з арр. Котка, а по програмі запис. Завітневичем) і «Засяло сонце» (Недільського). Хор показав себе дисциплінованим і ритмічно і динамічно, а баритонів солю М. Дікго було достосовано до вдатного настрою. Це говорить за те, що в особі проф. Завітневича має хор знаменитого, вправного й досвідченого диригента.

Від 1776 року думки амери-

та, який сказав оцим щойно своє перше слово.

В другу чергу треба підкреслити виступ злучених хорів: Клівленд, Йонгстаун, Пітсбург, Ембрідж, Арнолд — під управою о. Двораківського. Дискретний, але енергійний, його спосіб диригування зраджує поважну музичну культуру й вдумчивість диригента. Видне його старання дати максимум, що тільки можна добути із злученого хору. І він зарепрезентував мистецький підхід до творів, дав глибоку аналізуючу послідовність (елементаційні, динамічні переходи в «Молитві за Україну» Чайковського), градації зміни образів в «Садок вишневий» Вахнянина, кольористики та стихійної радості гимну природи в «Птичому хорі» Котка (з м'яким, приємним сопрановим солюм незазначеної солістки).

В третьому треба поставити на чергу виступи диригентів М. Желехівського і С. Шевченка. П. Желехівський із злученим хором Бостон-Вунсакет-Провіденс відтворив вдатно Гайворонського «У долині сею лежить», і «Шумить гуде дібровонка» («Коли млина» добрі були сопрани). Молитовний настрій в «Отче наш» був здебільша добре переданий (але віддих серед слова недопускаемий, н. пр. «лука-ч»). Чудово мистецьку обробку теми: Шумить-гуде... диригент віддав цікаво, стараючись кожну слідуючою строфою кинути інший образ, заасоційований із різними степенями жалю, болю, що врешті переходить в розпук.

П. Шевченко дав вдатну інтерпретацію Ступницького «Жала Ульянка», де видно було його індивідуальність як диригента. Мав — як кажуть — хор в руках і рисував ним прекрасний образ жнива.

б. І. Савчук в Демущького «Страшний Суд» мав кілька гарних музичних малюнків. Бракувало уточнити ритміку і злагодити штильність динамічних переходів. Позатим співаки (особливо тенори) мусять подбати про кращу емісію тонів.

До оригінальних виступів належить виступ Козацького Хору з Філадельфії під управою д-ра С. Савчука. Його намагання з так малим хором (і музично незавантаженим) викликати яскраві ефекти, було невдачним. «Чом так скрито» із-за браку силової рівноваги голосів, не могло інакше вийти. «Урра у біг» Вахнянина більш ілюструвало нервовий настрій, як відважний, рішучо-бойовий, а «За кувала та сива зоуля» Нішинського, що виходить добре лиш в сильних хорах, теж вийшло блідо. Але на всякий випадок тенорове солю не мало щасливої інтерпретації. Один із трох перших тенорів (середній) був би його краще виконав. Врешті спосіб диригування із присіданням не є ознакою свободи на сцені...

Крім Слова нововибраного президента Української Пра-

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЇ

С. ДІРФІЛД, МАСС.

На політичну акцію У. К. Комітету.

Старання місцевої парафії матері тут влаштували «День Батька», на який прибули теж гості з Голівок і Лудлов. Між зібраними був теж один з новоприбулих до Америки українських скитальників, іменом адв. Василь Гнатів. Під час обіду він оловів гостям про українців в Європі та про ці думки і мрії, якими вони живуть. Під час його розповіді не одному потекла по лицю гаряча сльоза. Описав секретар місцевого 207 івдділу УНСоу, Миколай Рєва, вівзав гостей зложити жертви на політичну акцію Українського Конгресового Комітету, що тепер власне веде кампанію за збіркою 50-тисячного фонду на допомогу визвольним змаганням України. Збірку перевели Іван Олійник та Миколай Рєва, а вона дала у висліді \$67.00 що їх переслано до канцелярії УКК в Нью Йорку. Жертви зложили: по \$10: М. Провода і В. Коваль; по \$5: Н. Шевчук, Ю. Фуйчак і Н. Рєва; І. Олійник \$3; по \$2: В. Михалюк, Р. Намако, О. Бутинський, В. А. Атанасиш і Т. Телега; по \$1: С. Вавришин, І. Процишин, М. Сарна, Р. Ситник, адв. В. Гнатів, Я. Романюк, І. Шило, Т. Федорів, Г. Матурняк, Д. Хрупалік, В. Сойка, п-ні Федорів, Д. Коваль, Ю. Галіца, В. Голіма, п-ні Мельник, п-ні Павлів, Е. Ширимета, М. Пукіш.

Сказати б: зібрати, може й не багато, але щиро.

Миколай Рєва.

ЖЕРТВИ НА ПРАЦЮ УКРАЇНСЬКОГО КОНГРЕСОВОГО КОМІТЕТУ

Збірка на пініку тов. «Дністер» у Нью Йорку. — З доручення Об'єданого Комітету Українських національних Товариств і за дозволом уряду тов. «Дністер», від. 361 У. Н. Союзу в Нью Йорку переведено збірку на працю Українського Конгресового Комітету на пініку уладженім цим товариством у неділю, 27-го червня з нагоди посвячення нових прапорів. Після промови містоголови тов. «Дністер», Мартина Малетича пішли за збіркою громадянки: І. Бенцаль, С. Гурин, М. Демидчук, А. Захарчук, Е. Кобзар, Е. Ликтей, М. Марусевич, К. Пелешок. Загальна сума зібраних грошей була \$67.20. Гроші передали касієрові У.К.К. — М. Демидчук.

вославної Молодечої Ліги, був ще виступ п. Анни Мельник з Філадельфії, яка своїм милим, ліричним сопраном відспівала Стеценка «Плавай, плавай...», та Шуберта «Серенада». Заштитуний аккомпанімент не дав потрібної канви під цей симпатичний, гарний музичний малюнок.

(В. К.)

Кремль та інтереси народів,

опанованих комуністами

(Докінчення зі стор. 2-гої).

в Югославії, чи навіть такий міжнародний ватажок комунізму як Дмитров в Болгарії, прийшли до влади над народами, з якого походили, мусіли почути відповідальність за долю цього народу та боронити його інтереси, коли вони не покривалися з інтересами Москви. Вони не могли знущати над інтересами та над духовністю свого народу, до такої міри, як це міг робити москаль Постишев чи Хрущов над Україною. Ось і джерело конфлікту між Москвою та Югославією.

Економічні інтереси Югославії Чехії, Польщі та других советських сателітів домагалися, щоб користати з американського плану Маршала допомоги у відбудові Європи, бо всі вони знищені війною, а ціла економія тих країв звязана з заходом. Інтереси Москви були протилежні. Москва планувала вперед всі народи Європи впрятати у свій віз та підняти їх на завойовання світу для великої матушки Росії. Натомість комуніст Тіто, Готвальд чи навіть польський Берут волили би загоївши воєнні рани своїх країн вітшатися благодатними влади, про яку вони в життю навіть не мріяли.

Перший збунтувався маршал Тіто, тому, бо почув найсильніший ґрунт під своїми ногами. Не Москва посадила його на престолі Югославії, а таки його підпольна армія, попирана Англією та Америкою. Тіто перший дістав від-

вагу сказати, що інтереси Югославії та Москви не є ідентичні. Він навіть відважився зліквідувати опозицію в нутрі комуністичної партії Югославії, що казала інтереси Москви ставити перед інтересами Югославії. В тюрмі опинилися прихильники Москви, бувші червоні міністри Жуйовіч та Гебран, а Тіто, диктатор Югославії, його заступник Карлель, його шеф тайної поліції та міністер внутрішніх справ Ранковіч, як теж міністер пропаганди Джілас стали в очі Москви націоналістами та ухильниками від правдивого комунізму.

Нема сумніву, що Москва буде шукати розв'язки цієї для неї прикрої та заразливої справи. Треба буде йти або усунути Тіта при допомозі вірних

Кремлеві комуністів в Югославії, або піти на уступки. Перше ледви правдоподібно, бо Тіто має у своїх руках весь апарат влади: військо, та пропаганду. З другого боку винесення цієї справи на публічне форум говорило б, що Москва не думає уступати. Одно певне, що відтепер Москва загострить свій нагляд над диктаторами своїх держав-сателітів, які, маючи слабший ґрунт під ногами, більше здатні на ласку Кремля. Москва теж готова тепер приспінити процес вклячення держав-сателітів, у склад Советського Союзу, щоб дістати змогу ліквідувати всяку опозицію скоро та успішно при допомозі терору як в Україні. Першою державою, що стане мабуть скоро частиною Советського Союзу, буде Румунія, а по ній підуть другі. Події в Югославії можуть однак бути теж початком бунту комуністичного поневоленого народів та початком розпаду советської системи в світі.

50 ТИСЯЧ ДОЛЯРІВ

ЦЕ СУМА ЯКУ УКРАЇНСЬКИЙ КОНГРЕСОВИЙ КОМІТЕТ МУСИТЬ ЗІБРАТИ НА ПОЛІТИЧНУ АКЦІЮ ДЛЯ ДОПОМОГИ ВИЗВОЛЕННЮ УКРАЇНИ!

ЧИ ВИ ОСОБИСТО ВЖЕ ЗЛОЖИЛИ ЖЕРТВУ НА ТУ ЦІЛЬ? ЧИ ВАШЕ ТОВАРИСТВО, БРАТСТВО ЧИ СЕСТРИЦТВО ВЖЕ УХВАЛИЛО І ВИСЛАЛО ЖЕРТВУ ЗІ СВОЇ КАСИ? ЧИ ВІ, ОДЕРЖАВШИ ЗБІРКОВІ ЛІСТИ ДЛЯ ЦЕЙ ЦІЛІ, ВЖЕ ЗАПОВНИЛИ ТІ ЛІСТИ ІМЕНАМИ І ЖЕРТВАМИ ВАШИХ ПРИЯТЕЛІВ І ЗНАЙОМИХ ТА ВИСЛАЛИ ЗІБРАНІ ГРОШІ І ВИПОВНЕНІ ЛІСТИ ДО У.К.К.? ЧИ ВІ ВЖЕ ПОДБАЛИ, ЩОБ У ВАШІЙ ГРОМАДІ ВІДБУЛОСЬ ГРОМАДСЬКЕ ВІЧЕ ДЛЯ ЦЕЙ ЦІЛІ?

ВИКОНАЙТЕ СВОЇ ГРОМАДСЬКІ І НАЦІОНАЛЬНІ ОБОВ'ЯЗКИ, А ТОДІ УКРАЇНСЬКИЙ КОНГРЕСОВИЙ КОМІТЕТ І ПАМ-АМЕРИКАНСЬКА УКРАЇНСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ МАТИМУТЬ ЗАСОБИ НА ВИКОНАННЯ ПРОПАГАНДИСТИЧНИХ І ПОЛІТИЧНИХ ЗАВДАНЬ.

ЖЕРТВИ І ЛІСТИ ПРОСИМО СЛАТИ НА АДРЕСУ:

UKRAINIAN CONGRESS COMMITTEE OF AMERICA
P. O. Box 721, Church St. Annex, New York 8, N. Y.

ВІДОЗВА

В СПРАВІ РАТУВАННЯ СКИТАЛЬЦІВ І „ДІ ПІС“.
(Видана Міжнародним Комітетом ДП і скитальців,
до якого належать теж і українці).

Не зважаючи на великі надії 1948 рік не приніс жадних змін в розв'язанні проблеми переселення ДП і політичних скитальців.

Майже один мільйон скитальців із своєї любові до свободи і рішучого протесту проти тоталітарного режиму в Східній і деяких частинах Середньої Європи, залишається в Німеччині і Австрії. Вони не хотять і не можуть повернутися до своїх рідних земель. З другого боку ця маса скитальців примушена залишатися в перенаселеній Німеччині, хоч ДП і політичні скитальці в другій світовій війні виявили свою любов до демократії і терпіли різні утиски від обох тоталізмів.

На жаль, громадськість світу, зайнята власними справами, як також і ІРО, досі дуже мало зробили для цього, щоб дати скитальцям притулок у вільнолюбних країнах і остаточно вирішити їх проблему в змислі демократичних принципів.

Маса ДП і політичних скитальців складається з осіб з високою освітою, техніків, артистів, журналістів, фахових робітників, селян, як також робітників без певного фаху. Ці люди успішно працювали на своїй батьківщині і могли б також принести багато користі новій батьківщині, працюючи на фабриках чи фармах, або застосовуючи свої сили для оброблення просторів землі, що лежать облогом, або закладаючи індустрію в нових країнах. Ці люди готові віддати свої сили і знання для загальної добра в рамках здійснення Маршалавського плану. Вони могли б допомагати виробляти в більшій кількості так дуже потрібні харчові продукти і промислові товари.

Майже одно-мільйонна маса скитальців може дати коло 300,000 робочих рук.

Незрозуміло, чому досі цих людей держать в таборах і приватних помешканнях в Німеччині, замість того, щоб включити їх до світового робочого процесу і тим самим заощадити гроші, що витрачаються і будуть витрачені на їх утримання.

Ми апелюємо до громадськості світу і просимо в ім'я любові Бога, свободи і демократії, в загальних інтересах людства, вплинути на уряди своїх країн, щоб вони прийняли до себе скитальців і ДП. Ми просимо харитативні і церковні організації, щоб вони енергійніше допомагали своїм ближнім в їх горю. Не хочемо вірити, щоб добре думаючи люди бажали будьякого занепаду ДП. Невже ж Маршалів план не має на меті загального оздоровлення світу і Європи зокрема?

Як перший крок на шляху допомоги вважаємо:

1). Видачу імпортованих паспортів для всіх політичних скитальців, зокрема для тих що мають засоби для індивідуального переселення. Маючи на руках такі паспорти 10—20% ДП могли б одержати свободу руху та індивідуально самі знайти собі нову батьківщину.

2). Полегшення виїзду (екзит перміт) з Німеччини і виїзду до країн, де ДП мають своїх приятелів або рідних. Зараз стан такий, що ДП не можуть виїхати з таборів і приватних помешкань в Німеччині, хоч вони мають оплачені кошти подорожі і афідевіти до різних країн від своїх рідних.

3). Дозвіл на вислання представників Міжнародного Комітету до відповідних еміграційних держав, щоб вони як урядовці ІРО вишукували

можливості для переселення для ДП.

а) ці урядовці могли б підшукати за допомогою своїх осілих у відповідних державах національних груп працю для ДП;

б) вони могли б організувати більш чи менші робітничі організації, що мають технічно вишколені а також інші робітничі сили.

в) це зовсім можливо і потрібно в рамках Маршалавського плану.

г) ці організації потребують менших інвестицій ніж у нормальних умовах, бо кожний скиталець кілька років міг би жити навіть в примітивних умовах ради того, щоб тільки знайти майбутню для себе і своєї родини. Чи ж не похоті на теперішніх скитальців колишні свободолюбиві американські піоніри?

Безвихідна ситуація ДП і скитальців ще й тим доказується, що в бюджеті ДПІРО, на цілі переселення передбачено тільки 3% загальної суми.

4). Ми вважаємо за конче організувати під опікою ІРО спеціальні школи для молоді, в яких вона набувала б різні фахові знання. Старші особи могли б поповнювати в них свої фахові знання з огляду перешколюватись відповідно до вимог ринків праці.

Чекаємо відповіді на цей наш апел в газетах вільної світової преси як також допомоги ділом.

Міжнародний Комітет
ДП і скитальців
в Німеччині.

Шукають своїх рідних

УВАГА: Зголошувачі на Розшуки до З.У.А.Д.Комітету прохається на початку листа доки не подати під яким чином в розшуках було надруковане прізвище особи, яка вас, чи яку ви шукаєте.

За листами чи дресами від скитальців прохаємо звертатись безпосередньо до З.У.А.Д.Комітету, адресу якого подано при кінці.

Зголошувачі на розшуки не забувайте вложити вашу жертву на покриття поштових і бюрових витратів та за витрату часу на полагодження вашої справи.

ГРУПА — ЛИСТИ ДО:

14,974 Головата Анастасії від Головатий Василя з с. Вільхивця (Люблин) син Софрона і Мокрини.

14,975 Ковальчик Каськи з с. Радева (Сянік) від Ковальчик Дмитра с. Івана.

14,976 Кошовський Антона з с. Грималів (Скалат) від Кошовська Яніни зам. Рохалю д. Йосифа.

14,977 Сімора Ілька з с. Борцівка (Пораїв, Волинь) від Ільницький Дмитра с. Андрона.

14,978 Ригайло Анни, Григорія, Маланчук Анни, Залучий Луки від Ригайло Михайла.

14,979 Януш Олексі, Калан-дья Михайла вуйка з с. Татаринів (Львів) від Кандяк Анни д. Миколи.

14,980 Горбенко Івана Володимировича, Касіяненко Івана з с. Шендерівка (Київ) від Пахарецько Афанасія с. Гурія.

14,981 Рідних і знайомих з с. Стинківцеве (Тернопіль) від Бартош Миколи.

14,982 Зброк Вікторії тітки з с. Скорик (Збараж) від Зброк Ольги д. Катерини і Йосифа.

14,983 Литвин Павла з с. Станькова (Калуш) від Литвин Павла.

14,984 Вишатинських Кароліни, Михайла, Катерини і Йо-

сифа з Хирова від Прийма Михайла с. священника з с. Селиськ.

14,985 Скірка Павліна д. Михайла з с. Коровник (Перемишль) пошукує Савчак Марії з дому Скірка та Скірка Анну обі з с. Сітець (Перемишль).

14,986 Лисак Михайла з с. Колодівка (Станиславів) від Лисак Марії зам. Вишневська д. Петра.

14,987 Мулик Пантелеймона, Михайла, Бабяк Михайла з с. Стібно (Перемишль) від Мулик Івана.

14,988 Комаренко з с. Гута (Київщина) від брата Комаренко Петра і Семена.

14,989 Войнович Василя з с. Нова Жучка (Буковина), Винницький Луки з с. Слупниця Польська (Самбір) від Півуляк С.

14,990 Перенчик Миколи і Михайла з с. Сенечів (Дохина) від Кітраль Анни.

14,991 Жидоник Антона з с. Лішчава Долишча (Добромил) від Хома Анни.

14,992 Кривих і знайомих з с. Устрів Долишній (Лісько) від Гентіш (Генті) Томи.

14,993 Гаврилюк Володимира, Горішна Катерини замуж. Мельник від Петровський Володимира.

14,994 Швещоф Михайла з с. Сікеричів (Камінець Подільський) від Хелчинська Люби (Гульч).

14,995 Чорнобіт Льва вуйка, Ярошек Марії від Фітьо фавові знання. Старші особи могли б поповнювати в них свої фахові знання з огляду перешколюватись відповідно до вимог ринків праці.

14,996 Хорват Антона від Хорват Віри.

14,997 Логойда Василя і Юстини з с. Перекоси (Калуш) від Логойда Анни зам. Бунька.

14,998 Шулик Наталії тітки Жилка, Марка і Степана з с. Яблонівця Польська (Кросно) від Бойко Василя.

14,999 Андрушко-Шпиль Петра з с. Підзвіриняць (Рудки) від Стефанішин Михайла.

15,000 Демчук-Дубняк Олександра з с. Нижиків (Перемишль) від Демчук-Дубняк Ірени д. Василя.

15,001 Мартинюк Федора с. Олексі з с. Літовище (Броди) від Мартинюк Теклі.

15,002 Демчук Михайла від Демчук Володимира с. Йосифа з с. Залужка (Сянік).

15,003 Капустинський Івана, Миколи і Теклі з с. Сянічка (Сянік, Лемківщина) від Обаринський Михайла.

15,004 Вильгорський Богдана с. Миколи і Стефанії з дому Говшовська з с. Пужники (Товмач) від Вильгорський Івана с. Василя.

15,005 Гайдак Миколи с. Григорія і Філіппович Анни від Філіппович Ліді д. Івана.

15,006 Драган Параскеві від Борковський Степана.

15,007 а) Котис Василя та його сина Данила від Папроцький Романа.

15,007 б) Кузьмак Володимира перебуває в Шікаго від Петришак Тадея.

15,008 Кривих і знайомих з с. Загупиня (Сянік) від Цегелик Емільяна с. Івана і Софії в Рудавських.

15,009 Процайло Ілька з с. Вілька Житопільська (Любачів) від Климко Дмитра.

15,010 а) Катерини і Ольги з дому Панчишин. Венжик з Львова, Жовнір Івана від Панчишин з дому.

15,010 б) Односельчан зі Станиславчика (Броди) від доньки бувшого пароха, Косановська Зофії з дому Стеткевич.

15,010 в) Односельчан з с. Череминів (Перемишляни), Патерига Івана та односельчан з с. Калдубицьк (Броди) від Косановська Іванни з дому Патерига.

15,011 Бухольц Юліка в Радивилів, (Волинь), Томиліно Віктора з м. Корсуня (Київ), Любков Йосифа від Фідлер Ольги з дому Пенюва.

15,012 Янів Анни з с. Раків (Долина) від Фришчин Юрка.

Голоситись на адресу:
UNITED UKRAINIAN AMERICAN
RELIEF COMMITTEE
P. O. Box 1661, Philadelphia 8, Pa.

В кожній українській хаті повинен знаходитись часопис „Свобода“.

ДЕЛЕГАТ БОЛГАРІЙ ЗАКИДАЄ ОЧОРНЮВАННЯ АМЕРИКАНСЬКИХ ФЕДЕРАЦІЙ ПРАЦІ.

Сан Франциско. — Підчас дискусії на Конференції Міжнародної Організації Праці делегат болгарського уряду, Цекко Етропольскі, закинув Френкові Фентонові, делегату Американської Федерації Праці, що Федерація розголошує різні неправдиві вісті про „червоний тоталітаризм“ та про „невільничу працю“ в Росії і Східній Європі. Коли хто прислухується промовам делегатів А.Ф.П., „набирає враження, що Західна свобода включається до невідповідальних заяв, фальшивих тверджень, брехнів і очорнювань інших країн“ — говорив Етропольскі. Фентон після того ще раз повторив, що в Соевтах живе 9—15 мільйонів людей в робітничих таборах, а цих людей пошкоплювано в інших країнах для невідповідної спеціальної роботи. „Ми пробували дбайливо перевірити вісті про невідповідність в Росії, одначе Росія не допускає до цього за кожним разом. Я думаю, що вже час, щоб Об'єднані Держави перестали перевірку країн, які добровільно під таку перевірку піддаються, доки Росія не згодиться на повну перевірку відносин у себе. Я думаю, що група комісарів на цій зібранні Міжнародної Організації Праці пише промови для недосвідчених делегатів з таких країн, як Чехословаччина, Болгарія й інших, бо цей матеріал пахне всюди однаково“ — твердив Фентон.

Братислава, 28. червня. — Від вістірка, 22-го червня, тут відбувається перед „лідовим судом“ велика розправа проти т. зв. „Жіліньських змовників“, до яких зараховано 31 молодих словаків. В акті обвинувачення говориться, що ці „змовники“ по цілій країні створили сітку нелегальних військових організацій, що були на послугах словацької еміграції та задумували робити в Словаччині переворот. Вже в жовтні 1945 року — говориться в акті обвинувачення — повстала у місті Желіна, за починком тоді 27-літнього учителя А. Милцера, таємна словацька військова організація „Весна“, що з часом поширила свою діяльність по цілій країні. Члени цієї організації відбували військовий вишкіл в Карпатах, щоб напасти на большевицькі війська та виконувати саботажі, як почнеться війна між Соевтами і західними демократіями. В травні і липні 1947, за починком УПА всі нелегальні військові частини в Словаччині мали злучитися в одну велику краєву організацію. Головним закидом в акті обвинувачення проти „Жіліньських змовників“ є твердження, що вони вер-

бували для УПА чеських і словацьких вояків і то власне з тих частин, які були призначені до боротьби проти УПА. В суботу, 26. червня, розправа ще продовжувалася.

бували для УПА чеських і словацьких вояків і то власне з тих частин, які були призначені до боротьби проти УПА. В суботу, 26. червня, розправа ще продовжувалася.

ПОШУКУВАННЯ

ПОШУКУЮ на скитальщині синів своєї сестри Анни

ВАСИЛЯ і ІВАНА АРТИМ, котрі походять зі села Дрогобич, пов. Бюрка. Хто про них знає, або вони самі, прошу зголоситись на адресу:

PAUL KOWALCZUK,
124 E. 4th St., New York, N. Y.
U. S. of America.

МИХАЙЛО СИМЯНКО, в Німеччині, пошукує вуйка

ІОГАНА (Яків) СИМЯНКО, сина Петра і Параски, з села Беремини, пов. Ясінув, пов. Бучач, повітство Тернопіль, котрий тепер перебуває в Нью Йорку. Хто про него знає, або він сам, хай зголоситься:

Mrs. M. DIAZ,
22 St. Mark's Pl., New York, N. Y.
Tel.: Spring 7-7414.

ЮЛІЯНА ЗАЯЦЬ і ВОМОДИМИРА ПРАЦ, з села Крикви, пов. Тернопіль, тепер десь на скитальщині, пошукує їх вуйко АНТІН ЯВОРСЬКИЙ. Хто знає про них, або вони самі, прошу зголоситись на адресу:

ANTHONY YAWORSKY,
709 Marcellus St.,
Syracuse, N. Y., U. S. A.

ДРІБНІ ОГолошення

МАШИНКИ ДО ПИСАННЯ (TYPEWRITERS) Маємо на продаж і до випозичення нові українські і американські машинки до писання. Ціни \$59.95 вгору. За випозичення \$4.50 на місяць.

SURMA
11 East 7th St., (near 3rd Ave.)
New York 3, N. Y.

Dr. S. CHERNOFF
223 — 2nd Ave. (Cor. 14th St.)
N.Y.C. — Tel. GRamercy 7-7697.

Острі я довгочасні недуги чоловіків і жінок. Шкірні, Х-Рай, Роздуття жил лікуємо без операції. Перевіряємо планету крові для супружних дозволів. Офісові години: В будні 10—7 P. M.

ІВАН КОВАЛЬЧУК
FUNERAL HOME
COMPLETELY AIRCONDITIONED
ЗАНІМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ В СТЕПІ
NEW JERSEY
ЦІНИ ПРИСТУПНІ ДЛЯ ВСІХ
ОБСЛУГА ЧЕСНА І НАРЯДНА
У випадку смутку в родині клієнта як в день так і вночі:

JOHN KOWALCHUK
129 GRAND STREET,
cor. Warren Street
JERSEY CITY, 2, N. J.
Tel. BErgen 4-5131

НОВИЙ ПРАКТИЧНИЙ
УКРАЇНСЬКО-АНГЛІЙСЬКИЙ
— і —
АНГЛІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКИЙ
СЛОВАР
Найбільше уживаних слів в загальному житті, з поданням домашньої англійської мови.
Завдає Г. ПІЛІЧКО.
Ціна 75 центів.

THE NEW PRACTICAL
UKRAINIAN-ENGLISH
— and —
ENGLISH-UKRAINIAN
DICTIONARY
giving the pronunciation of the most used English words in Ukrainian sounds.
By H. PLATSKO
Price 75 cents.

Замовлення праз з належністю: СЛОВО ДО:
"СВОБОДА"
P. O. BOX 346,
JERSEY CITY 3, N. J.

ІВАН БУЧЬКО
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Заряджує погребам, по ціні так низькій як
ОБСЛУГА НАРЯДНА.

JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 8th ST., NEW YORK CITY.
Dignified funerals as low as \$150.
Telephone: GRamercy 7-7661.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Занямається похоронами
В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568
Branch Office and Chapel:
707 PROSPECT AVENUE
(Cor. E. 155 St.)
BRONX, N. Y.
Tel.: MEtroes 5-6877

ЩЕ ОДНА КОНКУРЕНЦІЯ! — Стара конина, що вже стільки надивлялась на „вози“ без коєй, тепер ще здивовано глядить на механічного коня, що гальопує.

ТАРЗАН, ч. 1876. Чи Тарзан утікає?

Коли Кунгу кинувся на Тарзана, він вхопив Тіну і подавляв в сторону літака.

Та він знав, що напад горіла буде короткий. Він зсадив її на землю і вони разом побігли вперед.

Коли Кунгу завважав, що Тіна йде з Тарзаном добровільно, його гнів змалів і він почав іти поволіше з Кілею.

Аж несподівано, не сказавши ні слова, малпочоловік побіг в напрямі малої долини на східні боці.